

Α.Π. 67173

Αθήνα 27 Ιανουαρίου 2022

Προς:

Υπουργό Υποδομών & Μεταφορών, κο Κώστα Αχ. Καραμανλή
Αναστάσεως 2 και Τσιγάντε, 156 69 Παπάγου

Κοινοποίηση:

- Υπουργό Πολιτισμού & Αθλητισμού, κα Λίνα Γ. Μενδώνη
- Δήμαρχο Αθηναίων, κο Κώστα Μπακογιάννη
- Διευθύνοντα Σύμβουλο ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ, κο Νικόλαο Κουρέτα
- Πρόεδρο ΤΕΕ, κο Γιώργο Στασινό

Ανοιχτή επιστολή
Όταν οι πόλεις αγνοούν τους δημιουργούς τους
και καταστρέφουν τα έργα τους
χάνουν την ταυτότητά τους
(με αφορμή την καταστροφή της πλατείας Κολωνακίου και όχι μόνο)

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο του Τσίλλερ, την Εθνική Βιβλιοθήκη του Χάνσεν, το Μετσόβιο Πολυτεχνείο του Καυταντζόγλου, τα πλακόστρωτα του Πικιώνη, τα ξενοδοχεία του Άρη Κωνσταντινίδη, την Αμερικάνικη Πρεσβεία του Γκρόπιους, το Σχολείο το Ζενέτου, το Ωδείο του Δεσποτόπουλου, το Βυζαντινό Μουσείο του Κρόκου στη Θεσσαλονίκη, το Βυζαντινό Μουσείο του Μάνου Περράκη στην Αθήνα, την Πινακοθήκη των Φατούρου και Μυλωνά, μέχρι την πλατεία του Δημήτρη και της Σουζάνας Αντωνάκη στο Κολωνάκι, όπως και σε τόσα άλλα έργα αρχιτεκτονικής, διαπιστώνουμε ότι καταγράφεται στην κοινή συνείδηση μια ταύτιση του έργου με τον δημιουργό του.

Η σύνδεση του ονόματος του αρχιτέκτονα με το έργο, δεν έχει πάντα σχέση με την αυτή καθ' εαυτή ποιότητα του συγκεκριμένου έργου, αλλά με το συνολικό έργο του, που έχει καταξιωθεί και αποτελεί διαχρονικό σημείο αναφοράς στην αρχιτεκτονική και στον πολιτισμό και αποτελεί πλέον στοιχείο της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Αυτά τα «επώνυμα» αρχιτεκτονικά έργα, έργα τέχνης και τα έργα που προκύπτουν από θεσμοθετημένους Αρχιτεκτονικούς Διαγωνισμούς, δεν αντιπαρά τίθενται στα «ανώνυμα», αλλά αντίθετως δημιουργούν «σημεία αναφοράς» στις πόλεις και ολοκληρώνουν την ταυτότητά τους.

Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια, «χρόνια ανάπτυξης», ακούμε για εμβληματικά έργα με τεράστιους προϋπολογισμούς από μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες, πάντα όμως αγνώστου Δημιουργού...(!!!). Κανείς δεν γνωρίζει τον αρχιτέκτονα του νέου αεροδρομίου, κανείς δεν γνωρίζει τον αρχιτέκτονα των Φαρανικών κατασκευών στο Ελληνικό κ.α. (όλοι ακούμε για την εργολαβία και το μεγάλο κόστος).

Σπάνια όμως τα έργα αυτά η κοινή συνείδηση τα αποδέχεται ως στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς και για τον λόγο αυτόν είναι υπό συνεχή αμφισβήτηση μέχρι την παρακμή τους.

Η τάση που εμφανίζεται τελευταία, σε ιδιωτικό και δημόσιο χώρο, στο πλαίσιο ανακατασκευών ή μετατροπών και γενικά παρεμβάσεων, σε αναγνωρίσιμα έργα, ή σε έργα καταξιωμένων αρχιτεκτόνων, του να αγνοείται ηθελημένα ο δημιουργός τους, έχει αποτέλεσμα την παραποίηση του πολιτιστικού αποτυπώματος με άμεση συνέπεια την αλλοίωση της ταυτότητας της πόλης ή του χώρου που ανήκουν.

Της τάσης αυτής είμαστε όλοι μάρτυρες και σήμερα, παρακολουθώντας τα καθημερινά δημοσιεύματα στον ημερήσιο και ηλεκτρονικό τύπο, αναφορικά με τις προβλεπόμενες επεμβάσεις στην πλατεία Κολωνακίου, έργο προβεβλημένο στη διεθνή αρχιτεκτονική σκηνή, με αφορμή την κατασκευή του σταθμού του μετρό, όπως αυτές ανακοινώθηκαν.

Κύριε Υπουργέ,

το ΔΣ του ΣΑΔΑΣ – Πανελλήνιας Ένωσης Αρχιτεκτόνων θεωρεί ότι είναι πλέον επιτακτική ανάγκη για ουσιαστικούς λόγους, που έχουν σχέση με την ταυτότητα των πόλεων και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, σε συνδυασμό με τους δεοντολογικούς κανόνες που διέπουν το επάγγελμα του αρχιτέκτονα μηχανικού, η υποχρέωση ενημέρωσης και η συνεργασία των αρχικών δημιουργών με τους εργοδότες, με σκοπό τη διασφάλιση του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος για την ταυτότητα των πόλεων και τον πολιτισμό.

Το ΔΣ του ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ ζητά την παρέμβασή σας για τη θεσμοθέτηση αυτής της προϋπόθεσης.

Με εκτίμηση,

Για το Διοικητικό Συμβούλιο ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ
Ο Πρόεδρος

Δημήτρης Ξυνομηλάκης